

Szabó István rajza.

MAGYAR ZSINÓRDISZÍTÉS.

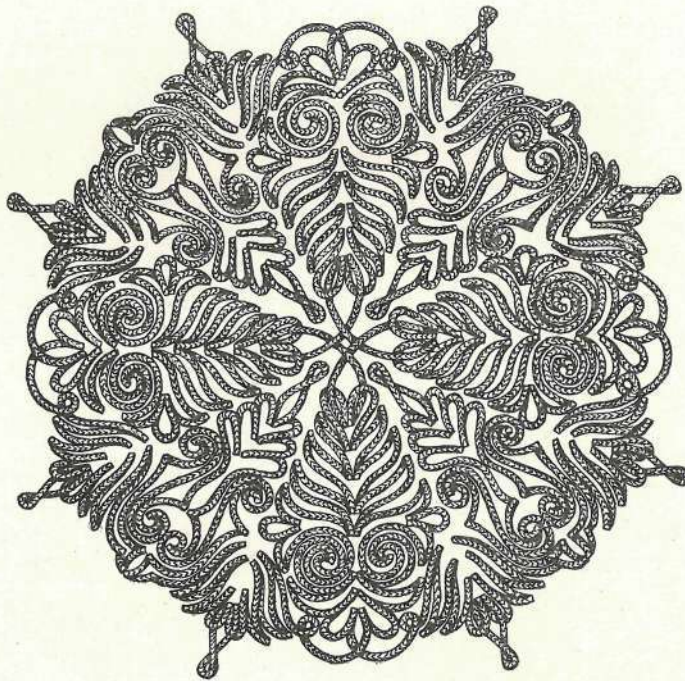
— Kabók Imre műve. —

Egy eddig még csak kéziratban meglevő, felette érdekes és tanulságos munkában lapozgathattunk nemrégiben, a melyből néhány jellegzetes rajzot e számunkban mutatunk be olvasóinknak.

Kabók Imre, szegedi s. levéltáros gyűjtötte s részben maga is tervezte azokat a változatos zsinórozási mintákat, a melyek művének hatvankét lapját megtöltik.

Hazafias lelkesedés volt a rúgója Kabók fáradozásának: az utókor számára meg akarta örökíteni a ma már mindinkább hanyatló magyaros zsinórdíszítésnek fonásos mustráit s egyben buzdítani a magyar tervező művészeket, hogy azokat felhasználva munkájuknak magyar zamatot adjanak.

Érdekes a rajzokhoz írt magyarázó szöveg is. Kabók szerint a magyar zsinórdíszítés fénykorát az 1859–1868 évek közé eső korszakban érte el. Az 1859. évben Kazinczy Ferenc születésének 100 éves évforduló ünnepével kezdődött, az elnyomatás korszakában leszorult nemzeti ruha viselésen a zsinór díszítés újra ékeskedni. Mintha a főnemességek őrségi képtárai elevenedtek volna meg: a sastollas kapagok, a sarkantyús csizmák és a buzogány, fokok általánossá váltak, mert jól illettek a mindenfelé fel-

MAGYAR SUJTÁS DISZÍTÉS.

MAGYAR SUJTÁS DISZÍTÉSEK.

karolt magyar viselethez. Nemzeti nyelvünknek akkori őrei és hirdetői, a magyar színészek, a jogászok, hirlapírók, és egyes tanárok voltak a kik kezdték. A nemzeti viseletben való megjelenésük az ifjakra és a férfiakra egyaránt lelkesítő hatással volt. Megtette akkoriban egyik-másik úr, hogy borjúszerű ingujjban, virágos szűrben, árvalányhajas süvegben, hosszú, bunkos végű bottal járt az utcán, csak hogy magyar voltát minél szembeötlőbben feltüntesse.

Akkor tömegesen sereglettek fel a vidékről a haza fővárosába, a nemzeti mozgalom legfőbb színhelyére, a zsinórvarrásban jártas legények. Nem jöttek hiába, akadt megrendelő elég s a hazafiak szívesen megadták a fáradságos munkának az árát.

A nemzeti fölbuzdulás szertelenségekre ösztökélte a szabómestereket, a kik, csak hogy megrendelőik kívánságát ki-elégítsék, telistele varrták a ruhát zsinór- és sujlásdíszítéssel.

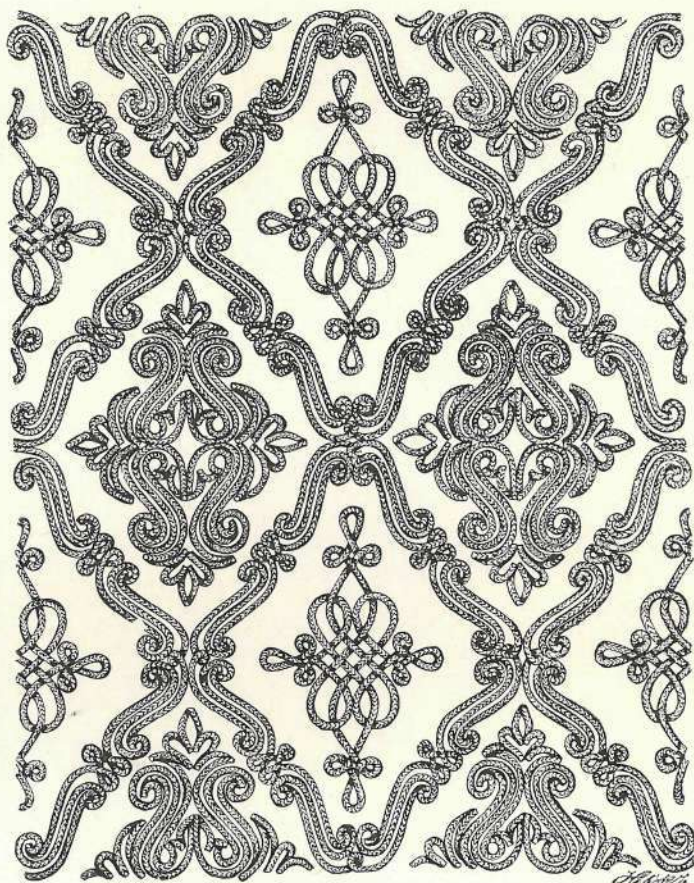
Nem sokáig tartott az izlésnek ez az elfajulása. Megjelent Jámbor Pál pesti szabómesternek egy magyar divatlapja, a melyet a magyar szabók nesztora, a nemzeti színház szabó maecenása, az öreg Kostyál Ádám látott el jó tanácsokkal s helyes utmutatással s így helyes irányban terelte a polgári és úri viseletet. Nem kellett az úrnak többé parasztos ruhába járni, hogy magyarnak lássék; egymásután keletkeztek az „Attila“, utána az „Árpád“, „Buda“, „Zrinyi“, „Istvánka“, a bekecs,

mente, dolmány, stb. És az ügyesen szerkesztett divatlapnak megvolt az a hatása, hogy a nemzeti viselet szalonképes lett s minden idegen divatot kiszorított.

A koronázás ünnepe véget vetett a magyar viseletnek. A hazának megvolt a rég óhajtott alkotmánya s így aztán nem volt ok többé a további tüntetésre.

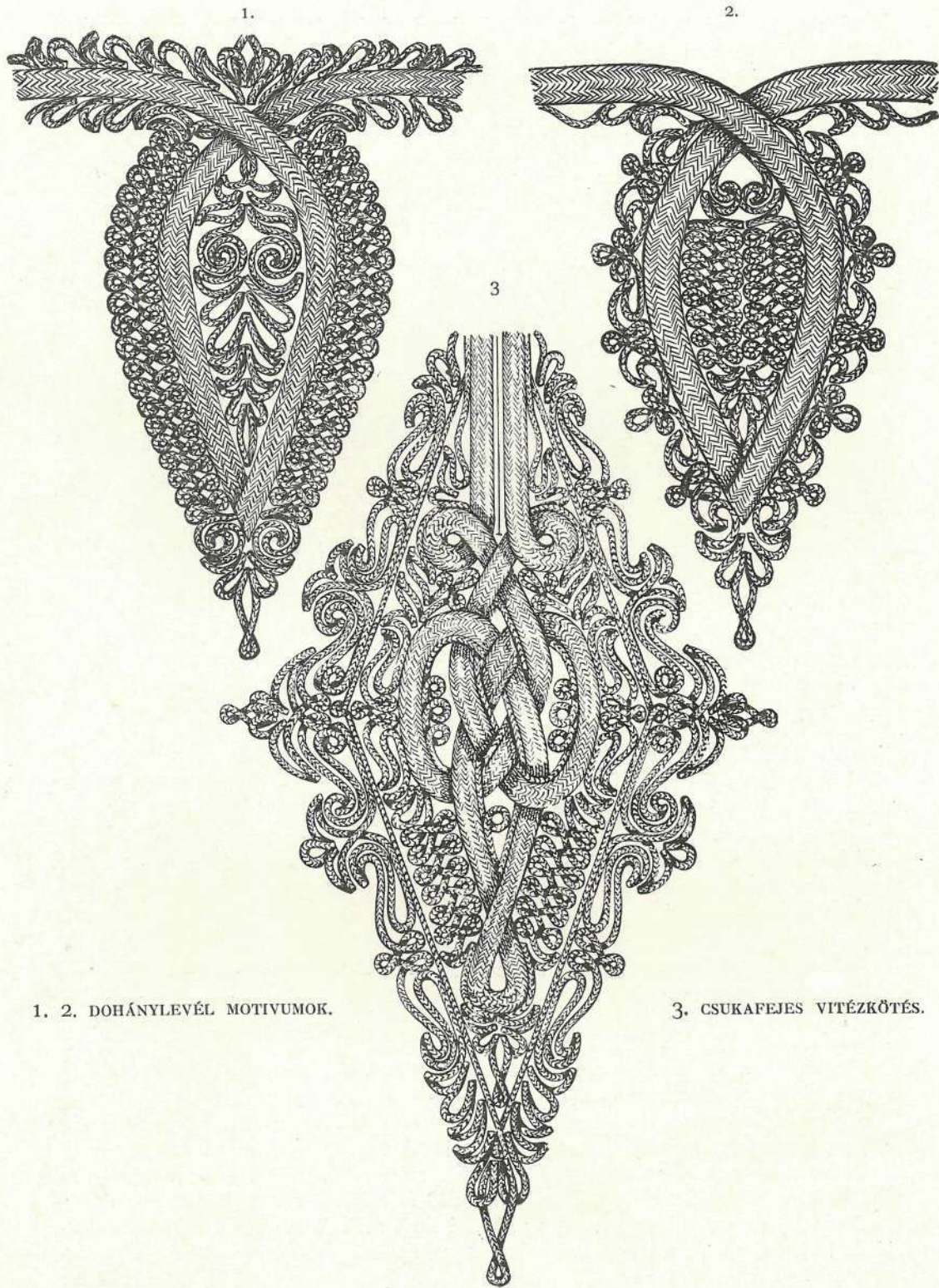
Ebből a nevezetes korszakból reánk maradt ruhákról, képekről stb.-ről rajzolgatta Kabók Imre mustráit, a melyekből művének első és második részét állította össze.

Az első rész a zsinórdíszítés- és a vitézkötésekről szól. A zsinór anyagának és alakjának ismertetése után a szerző felsorolja az egyes típusokat, u. m. a bakakötést, a huszárkötést, a tulipánkötést, a karikás dupla szívet, a rostélyos vagy boszorkánykötést, a körtve

Tervezte : Kabók Imre.

SZŐNYEG VAGY TAPÉTA-MINTA.

1. 2. DOHÁNYLEVÉL MOTIVUMOK.

3. CSUKAFEJES VITÉZRÖTÉS.